

Unie van Waterschappen moet het kind niet met het badwater weggooien

Auteur: Minou van Dillen

De voorstellen van de Unie van Waterschappen voor het nieuwe belastingstelsel voor waterschappen stuiten op kritiek. Wubbo de Raad (LTO), Anne Reichgelt (VBNE) en Piet Kome (FPG) vinden het gebiedsmodel voor de watersysteemheffing niet transparant, niet rechtvaardig en niet eenvoudig uitlegbaar. Ze pleiten daarom voor een renovatie van het bestaande systeem.

Reactie op voorstellen waterschapsbelasting

In het vorige nummer van De Landeigenaar stond een artikel over de door de Unie van Waterschappen voorgestelde aanpassing van het belastingstelsel waterschappen. Over kritiek op deze voorstellen heeft de FPG al via de nieuwsbrieven en de website bericht. De Vereniging van Bos en Natuurterreineigenaren (VBNE), LTO Nederland en FPG geven in een gezamenlijk gesprek een reactie op de voorstellen.

Medio december kwam de algemene ledenvergadering van de Unie van Waterschappen (Unie) bijeen om verder te praten over de waterschapsbelasting. Op tafel lag een voorstel van het bestuur van de Unie om een aantal verstrekken-de 'voorlopige' keuzes te maken. Daarbij wilde het bestuur bij voorbaat kiezen voor het gebiedsmodel in de watersysteemheffing, en twee commissies instellen om op onderdelen nader onderzoek te doen.

Hiertegen hebben LTO en de VBNE, in een samenwerking op initiatief van de FPG, expliciet bezwaar gemaakt. Voor het gebiedsmodel bestaat namelijk geen draagvlak, stellen de organisaties. En onderzoek op alleen deelproblemen zou een integrale afweging over de systematiek onmogelijk maken.

Aan het bezwaar is gehoor gegeven en de Unie heeft de beslissing met tenminste een half jaar uitgesteld. De discussie is daarmee over de waterschapsverkiezingen heen getild.

Niet transparant

Het voorgestelde gebiedsmodel is een geheel nieuwe manier van kosten-toedeling in de watersysteemheffing. Het heeft verstrekken-de gevolgen voor eigenaren van landbouwgronden en natuurterreinen. Dit betreft niet alleen de sterk toenemende kosten voor deze groep, maar vooral de onnavolgbaarheid van de nieuwe systematiek. Het uitgangspunt dat de profijt-hebbende de watersysteemheffing betaalt, wordt door VBNE, FPG en LTO onderschreven. Echter, het gebrek aan objectiviteit in de nieuwe methode is een groot

probleem. Er zijn geen heldere, eenduidige criteria geformuleerd op basis waarvan de kosten aan de profijt-hebbende toegerekend kunnen worden.

Een voorbeeld verduidelijkt dit. Er zijn kosten gemaakt voor een nieuw gemaal-tje in de polder. De watergang waarin het gemaal staat, loopt door de polder, maar ook door stedelijk gebied. Hoe bepaal je nu objectief hoeveel profijt ge-bouwd en ongebouwd van het gemaal hebben?

Omdat het hier om een subjectieve kostentoe-deling gaat, zijn de uitkomsten niet eenduidig en transparant. Dit leidt tot onrechtvaardigheid en waarschijnlijk ook tot een vloedgolf aan bezwaarschriften. Bovendien had men al bij de invoering van de huidige systematiek het inzicht dat kostentoe-deling naar het profijt voor elke cate-

Piet Kome (links) is bestuurslid van het HPG en van Waterschap Hollandse Delta. Hij vertegenwoordigt de FPG bij de VBNE inzake de waterschapshellingen. Anne Reichgelt is adviseur bij de VBNE. Wubbo de Raad is adviseur waterzaken van LTO. Foto: Minou van Dillen

gorie in de praktijk een ‘zeer moeilijke, theoretische en weinig transparante aangelegenheid’ is.

Waarde is prima maatstaf

In het huidige systeem is de kosten-toedeling gebaseerd op de onderlinge waardeverhoudingen van de categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur. Het gaat hierbij om de economische (verzekerde) waarde. De Unie heeft niet kunnen uitleggen waarom dit bestaande waardesysteem voor de watersysteemheffing aan de kant geschoven is. Ook bij navraag bleef een afdoende toelichting uit. Het blijft dus onduidelijk op basis waarvan het waardesysteem gesneuveld is. VBNE, FPG en LTO zijn van mening dat het toedelen van kosten op basis van waarde een uitstekende methode is om het profijtbeginsel vorm te geven. Natuurlijk zit in dat systeem een aantal knelpunten, maar het is het meest objectief. Een eigenaar met een bezit van een miljoen heeft een groter belang bij maatregelen voor droge voe-

ten dan een eigenaar met een bezit van een ton. Het profijt bestaat eruit dat de waarde van het bezit in stand gehouden en beschermd wordt.

Kinderziektes oplossen

Het huidige systeem bestaat nu tien jaar. Na de invoering is gebleken dat er een aantal knelpunten in zit. Het gaat daarbij vooral om de zogenaamde ‘weeffout’. Die is er in gekomen omdat de economische waarde van infrastructuur

dingsgewijs te hoog in waterschappen met een hoog inwoneraantal. Verder zal een oplossing gevonden moeten worden voor het feit dat gebruikers van niet bewoonde bedrijfsgebouwen niet kunnen worden aangeslagen voor het solidariteitsgedeelte van de heffing. Deze knelpunten zijn echter geen reden om het kind met het badwater weg te gooien en over te gaan op een heel nieuw systeem, vinden VBNE, FPG en LTO. Daarom willen de organisaties komen-

“Profijt is de waarde die voor jou beschermd wordt”

aan de categorie ongebouwd is toegerekend. Een tweede knelpunt is dat westelijke waterschappen aanlopen tegen de wettelijke maximering van bijdrage van de ingezetenen aan de watersysteemheffing. De lasten voor de categorie ongebouwd worden daardoor verhou-

de halfjaar voorstellen doen en samen met andere partijen naar oplossingen zoeken.

drs. M.R.B. van Dillen MBA is redacteur van De Landeigenaar